

En kristens indre liv

Innledning

Bibelen taler om to slags rettferdigheter. Den ene kalles troens rettferdighet som vi eier i troen på Jesus ovenfor Gud, den som er tilregnet oss uten gjerninger.

Så taler bibelen om en annen rettferdighet, som vi leser om i Mt.5,6 *"Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes."* Her er rettferdigheten brukt om det vi skal være, det vi skal leve som kristne mennesker, det vi kaller livets rettferdighet.

"Det er et livsbehov for en kristen å få leve som kristen. Den som tror på Jesus, får, fordi han tror på Jesus en trang til å leve som en kristen, og den trangen er et nødvendig behov for å få tilfredstillede. Ikke at det gjør oss rettferdige for Gud, for det gjør Jesus alene, men fordi det liv som er født av Gud i hjerte, det må få lov til å utfolde seg. Alt liv må få lov til å utfolde seg, et liv som hindres i sin utfoldelse det blir sykt, og visner bort. Vår hunger og tørst i den henseende er intet mindre enn etter syndfrihet og fullkommenhet. Vi blir ikke tilfreds før den dagen vi står frelst i det fullkomne Guds rike, og er kvitt synden og det gamle menneske" (Øivind Andersen).

Spirer som palmen

Da melder spørsmålet seg, hvordan vokser det nye livet som er skapt ved Den Hellige Ånd, ved troen på Jesus? Det er en side ved dette vi skal se på. Det er det som Salme 92,13 sier. *"Den rettferdige spirer som palmen. Som en seder på Libanon vokser han."*

Dette er en underlig måte å fortelle hvordan en kristen vokser i samfunn med Gud på.

Hvordan spirer en palme? En palme atskiller fra alle andre tre når det gjelder voksteren. Når et løvtre vokser består vårveden av store, lyse celler og sommer- (høst) veden av små, mørke celler. Det dannes en ring pr. år, og antall årringer gir treets alder.

Med palmen er det annerledes. Den har en eiendommelig oppbygging som kan karakteriseres som stamme uten grener og kvister. Stammen mangler årringer. Den veldige bladkronen i toppen vokser nemlig direkte ut fra stammens øverste del. Det vi spesielt skal legge merke til er at tilveksten foregår i stammens indre deler.

På same måten som palmen, vokser også den rettferdige. Det skjer en vokster på det indre plan hos en kristen. *"Derfor mister vi ikke motet. Og selv om vårt ytre menneske går til grunne, så fornyes vårt indre dag for dag"* (2.Kor.4,16).

Ser på det ytre

Vi er alle tilbøyelige til å bedømme ting ut i fra det vi ser. Det som sees forholder vi oss til. Vi kan tenke på da Abraham og Lot skulle skille lag på grunn av *"landet kunne ikke romme dem, så de kunne bo sammen, for deres eiendom var for stor til at de kunne bo sammen."* 1.Mos.13,6. Lot fikk velge hvor han ville dra. Da står det at Lot løftet *"sine øyne, og han så at hele Jordan-sletten like til Soar overalt var vannrik, som Herrens hage, som landet Egypt. Dette var før Herren ødela Sodoma og Gomorra. Så valgte Lot for seg selv hele Jordan-sletten. Og Lot drog østover, og de skiltes fra hverandre."* 1.Mos. 13,10f. Så vet vi hvordan det gjekk med Lot. Han havnet borti Sodoma. *"Men Sodomas menn var onde og syndet grovt mot Herren."* 1.Mos 13,13.

Lot og familien ble reddet da byen ble ødelagt, men hustruen var ulydig og måtte ta sin straff. Hun maktet ikke å forlate det hun hadde i denne verden, og ble til en saltstøtte.

Derfor lyder advarselen til oss i dag: *"Kom Lots hustru i hu!"* Lk.17,32. Lot ble berget, men opplevde mange vanskelige ting som kunne vært unngått hvis han hadde tatt en annen vei. *"Han fridde ut den rettferdige Lot, som ble plaget ved de lovløses skamløse ferd."*

(2.Peter 2,7).

En annen som også bedømte situasjonen uti fra ytre var Samuel, da han skulle hjem til David og salve ham til konge. David var ikke hjemme da Samuel kom.

Da han fikk se broren *"Eliab, tenkte han: Sannelig, Herrens salvede står her for Herren! Men Herren sa til Samuel: Se ikke på hans utseende og på hans høye vekst! For jeg har forkastet ham. Jeg ser ikke på det mennesket ser på, for mennesket ser på det ytre, men Herren ser på hjertet."* 1.Sam. 16,6f. Det same gjentar seg her. Menneskene er svært tilbøyelig til hele tiden å se på det ytre.

Et indre liv

Skal vi ikke være opptatt med det utvendige. Er det ikke viktige med en livsførsel som sømmer seg for en kristen? Jo vist er det sant. Herren har talt alvorlig om den sak.

"Troløse som dere er! Vet dere ikke at vennskap med verden er fiendskap mot Gud? Den som vil være verdens venn, blir Guds fiende." Jakob 4,4.

Det vi skal stanse for er at det finnes et indre liv med Gud som er lite aktet på. Husk at en kristen *"spirer som palmen."*

Hva hjelper det om det ytre er i orden, men hjerte lever ikke med Gud.

Slik må vi også forstå Rom.12,2 som sier at en kristen skal ikke skikke seg *"lik denne verden, men bli forvandlet ved at deres sinn fornyes, så dere kan dømme om hva som er Guds vilje: det gode, det som han har behag i, det fullkomne."* Du skal merke deg at det står: *"men bli forvandlet ved at deres sinn fornyes"* Det betyr en forvandling som må begynne innvendig i hans hjerte.

"Ve dere, skriftlærde og fariseere, dere hyklere, som gjør beger og fat rene utvendig, men innvendig er de fulle av rov og urenhet. Du blinde fariseer! Rens først begeret og fatet innvendig, så at også det utvendige blir rent! Ve dere, skriftlærde og fariseere, dere hyklere, som ligner kalkede graver som utvendig er vakre å se til, men innvendig er fulle av dødningeben og all slags urenhet. Slik synes også dere i det ytre rettferdige for folk, men innvendig er dere fulle av hyklery og lovløshet." Matt 23,25-28.

Det fortelles at det en gang kom en sykdom på noen sauer i England. Det var bare hode som vokste, så gikk sauen omkring med et stort hode. Det var fordi at sauen var syk. Det går å skaffe seg kristen kunnskap, så du kan gjøre rede for hele den kristne tro, rent intellektuelt. Du kan også lære deg både hebraisk og gresk så du kan lese Bibelen på grunnteksten.

Du kan delta i kristent arbeid. Du kan gå inn for å vise menneskelig barmhjertighet og medfølelse, og å lindre og hjelpe mennesker i nød. Men du behøver ikke være noe frelst menneske for det.

"Dette folk ærer meg med leppene, men deres hjerte er langt borte fra meg." Mt.15,8.

Spørsmålet er om det er bare hode som vokser, eller om det skjer en vokster på det indre plan, som har sin grunn i at det er skapt et nytt liv i hjerte som må ha næring?

Kjød og ånd

I Rom 7,22-25 leser vi følgende: *"For etter mitt indre menneske slutter jeg meg med glede til Guds lov. Men i mine lemmer ser jeg en annen lov, som strider mot loven i mitt sinn, og som tar meg til fange under syndens lov, som er i mine lemmer. Jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg fra dette dødens legeme! Gud være takk, ved Jesus Kristus, vår Herre! Jeg, som jeg er, tjener da Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød."*

En del vil mene at apostelen i dette avsnittet taler om seg selv før omvendelsen. Men at det er livet etter omvendelsen apostelen taler om, er veldig klart. Legg merke til versene 22-23: *"For etter mitt indre menneske slutter jeg meg med glede til Guds lov. Men i mine lemmer ser jeg en annen lov, som strider mot loven i mitt sinn, og som tar meg til fange under syndens lov, som er i mine lemmer."* Han taler her om sitt indre menneske *"som tar meg til fange under syndens lov, som er i mine lemmer."* Det kunne han ikke gjort, hvis han hadde vært uomvendt, for da hadde han bare hatt den ene naturen.

"Det indre menneske" i denne sammenhengen betyr det nye menneske, som er et Guds barn.

Vi skal merke oss at det gamle menneske kan aldri bli kristelig. Derfor sier Paulus at *"i mine lemmer ser jeg en annen lov, som strider mot loven i mitt sinn, og som tar meg til fange under syndens lov, som er i mine lemmer."*

Dette er også vår erfaring når du skal lese og be, og du merker treghet og uvilje. Vet du hva dette er?

Det er kjødet som bremses. *"Ånden er villig, kjødet er skrøpelig"* Mt.26,41.

Vi må være klar over at en kristen har to naturer. *"For kjødet begjærer imot Ånden, og Ånden imot kjødet. De to står hverandre imot, for at dere ikke skal gjøre det dere vil."* Gal.5,17.

Derfor er det altså etter sitt indre menneske Paulus hadde lyst til Guds lov.

Vi må ikke tro at det går an å forbedre den gamle natur. Nei, Gud kan vi bare tjene etter vårt nye sinn.

Lyst og begjær

Det blir hevdet fra flere hold at urene lyster og begjær er ikke synd. Synd blir det først når det blir utført i handling. Men dette sier ikke bibelen. Det er først og fremst selve lysten til å synde som er synd.

"Dere har hørt det er sagt: Du skal ikke drive hor! Men jeg sier dere: Hver den som ser på en kvinne for å begjære henne, har allerede drevet hor med henne i sitt hjerte." Mt.5,27.28.

Derfor er ikke bare handlingen synd. Synden er der når bare begjæret og lysten er der.

"Hva skal vi da si? Er loven synd? Langt derifra! Men jeg kjente ikke synden uten ved loven. For begjæret hadde jeg ikke kjent dersom ikke loven hadde sagt: Du skal ikke begjære!" Rom.7,7.

Det viser at begjæret er synd. Men det viser også noen annet, nemlig at jeg kan ikke lære å kjenne min synd, uten at jeg først lærer å kjenne begjæret. At jeg erkjenner mitt begjær som synd. Skjer ikke det, kan jeg heller ikke finne redning hos Jesus for min synd.

"Ingen som blir fristet, må si: Det er Gud som frister meg! For Gud blir ikke fristet av det onde, og selv frister han ingen. Men enhver som blir fristet, dras og lokkes av sin egen lyst. Når så lysten har unnfanget, føder den synd. Men når synden er fullmoden, føder den død. Far ikke vill, mine kjære brødre!" Jakob 1,13-16.

Frafall fra Gud skjer ikke plutselig over natten. Blir du oppdaget og tatt for en åpenbar synd, så er det ikke ditt første fall i synd. Det har først skjedd et fall på det indre plan, der synden blir hemmelig, og du ikke vil ta et oppgjør innfor Gud med den.

Hvis du lar være å snakke med Jesus om dine syndige lyster, er du inne på frafallets vei. *"Du kan ikke hindre at en fugl flyr over hode på deg, men du kan hindre at han bygger reir der."* Du kan ikke hindre at urene lyster kommer, og at fristelser kommer. Men du må snakke med Jesus om det. Det er på det indre plan at kampen vil stå.

Bruke Guds Ord

”Jeg ber om at han etter sin herlighets rikdom, ved sin Ånd må gi dere å styrkes med kraft i det indre menneske, at Kristus må bo ved troen i deres hjerter.” Ef.3,16f.

Hvordan styrkes vi med kraft i det indre menneske? Når Jesus bor ved troen i vårt hjerte, da styrkes vi med kraft i det indre menneske.

Hvordan skal Jesus få lov til å bo ved troen i deres hjerte? Da sier ordet i Kol. 3,16 at vi skal *”la Kristi ord bo rikelig blant dere, så dere lærer og formaner hverandre i all visdom med samer og lovsanger og åndelige viser og synger med takknemlighet i deres hjerter for Gud.”*

”Det er også helt nødvendig for vårt åndelige og evige vel at vi alltid vokser i nåden og i kunnskapen om Kristus. Derfor må vi aldri forsømme Ordet, så det blir skjøvet til side. Men holde den hellige ilden brennende, og utbre den, ved å lese, tale, synge, lære og formane hverandre ut fra Ordet. Som et barn må ha sin mors melk, slik må også det nye menneske ha sin melk, og det er ”Kristi ord. En kristen må derfor med daglig flid bruke Bibelen, og der mette sin sjel. Apostelen sier: ”La Kristi ord bo rikelig i dere!” Ikke som en gjest bare være på besøk for en kort tid. Men alltid bo i dere, sier han. Kristi ord skal smelte sammen med vårt innerste menneske, og bestandig bo og herske der.” (Carl O. Rosenius.)

Det 3.budet lyder slik: *”Kom hviledagen i hu, så du holder den hellig! Seks dager skal du arbeide og gjøre all din gjerning. Men den sjuende dagen er sabbat for Herren din Gud. Da skal du ikke gjøre noe arbeid, verken du selv eller din sønn eller din datter, verken din trell eller din trellkvinne, eller ditt fe eller den fremmede som er hos deg innenfor dine porter. For på seks dager gjorde Herren himmelen og jorden, havet og alt det som i dem er, og han hvilte på den sjuende dagen. Derfor velsignet Herren sabbatsdagen og helliget den.” 2.Mos. 20,8-11.*

Så kommer Luthers forklaring på det: *”Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke forakter forkynnelsen og hans ord, men holder det hellig, og gjerne hører og lærer det.”* Hva vil det si å forakte forkynnelsen? Det er å unnlate å høre Ordet forkynt.

”Du skulle kanskje ønske du hadde en huspredikant, som hver dag kunne forkynne Guds ord til lærdom, til omvendelse og helliggjørelse, og til trøst for alle dine kjære? Vel, det kan du få om du vil. Uten lønn kan du få de største predikanter til å forkynne hver eneste dag i ditt hus! Ja, til og med konger og hellige profeter, som ikke smigrer, og ikke holder noe av sannheten tilbake, men åpent og ærlig taler Guds ord. Og selveste Kristus og hans hellige apostler vil gjerne få tale Guds ord i ditt hus - hvis det er det du lenger etter! Burde du da ikke skamme deg over at du så lenge har foraktet slike tilbud? For disse store predikanter får du jo nettopp høre i Bibelen og i andre bøker med slik forkynnelser” (Luther).

Den frelste skare

Når årene går og en ser på sitt eget liv og sitt eget legemet er det mange ting som ikke er som det skal være. Men vi mister ikke motet av den grunn. *”Selv om vårt ytre menneske går til grunne, så fornyes vårt indre dag for dag.” 2.Kor. 4,16.*

Vi leser om de som har nådd frelst hjem, at *”de stod for tronen og for Lammet, kledd i lange hvite kjortler, og med palmegrener i sine hender” (Åpb.7,9).* Palmegrener er seierssymbolet.

*O Gud, min Gud hvor jeg er glad,
en drakt jeg fikk av deg.
Som passer til den nye stad,
hvortil jeg akter meg.
Jeg kan ei nok betrakte den,
med fryd ved kveld og gry.
Hvor ofte jeg den ser igjen,
Den er dog like ny.*

*Ei rynke eller plett der er,
ei minste feil den har.
Den gjør for Gud meg ren og kjær,
hvor syndig enn jeg var.
Den er meg nok til salighet,
den er meg evig god.
Den er Guds Sønn's rettferdighet,
og kjøptes med hans blod.*